

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Nedsættelse af et udenrigspolitisk Udvalg.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 6651).

Sagen sattes til Forhandling.

Brorsen: Det foreliggende Lovforslag kan jeg anbefale til Vedtagelse i dette høje Ting. Spørgsmaalet om Nedsættelsen af et udenrigspolitisk Udvalg behandlede vi for kort Tid siden her i Tinget paa Foranledning af et privat indbragt Forslag til Beslutning. Efter en Forhandling i det den Gang nedsatte Udvalg endes de tre Partiernes Repræsentanter, hele Udvalget med Undtagelse af de socialdemokratiske Medlemmer, om i Betænkningen at rette en Henvendelse til Regeringen om, at der maatte blive fremsat et Lovforslag her paa Rigsdagen om Nedsættelse af et udenrigspolitisk Udvalg, bestaaende af Medlemmer af begge Rigsdagens Ting og valgt paa den for Statsrevisorer foreskrevne Maade, det vil altsaa sige valgt af det Fællesudvalg, som er nedsat i Henhold til Grundlovens § 49. Jeg kan altsaa anbefale, at man nu vedtager det Lovforslag, som her er fremsat af Udenrigsministeren. Jeg finder ogsaa, det er rigtigt, at Medlemsantallet skal være 15. Vi har naturligvis, i hvert Fald tidligere, ogsaa haft mindre Udvalg, paa 9 eller paa 11 Medlemmer; men Udvalgene er nu næsten altid paa 15 Medlemmer, og jeg vil for mit Vedkommende finde det urigtigt at gaa højere op, f. Eks. til 21 Medlemmer, idet jeg tror, det er heldigt, at man bliver staaende ved et 15 Mands Udvalg.

Det er jo Meningen, at dette Udvalg skal være et Forhandlingsorgan, hvor Udenrigsministeren og Regeringen kan henvende sig og under fortrolige Former drøfte udenrigspolitiske Spørgsmaal med de Repræsentanter for Partiernes, der sidder i Udvalget, og det er naturligvis ogsaa Meningen — hvad der fremgaar af Lovforslaget —, at Udvalget kan sammenkaldes til et Forhandlingsmøde, ikke alene, naar Regeringen eller Formanden ønsker det; men ogsaa, naar 6 af Udvalgets Medlemmer ønsker det. Ligeledes vil det være rigtigt at vedtage den foreslaaede Bestemmelse om, at Regeringen — det skal altsaa være paa Regeringens Initiativ —, ogsaa naar Rigsdagen ikke er samlet, kan sammenkalde Udvalget til Drøftelse af udenrigspolitiske Forhold.

I Lovforslagets § 4 findes en Bestemmelse om Bøder, eventuelt højere Straf, hvis der fra Medlemmernes Side sker Brud paa Tavshedspligten, og jeg kan tænke mig, at der maaske vil blive rejst nogen Kritik her i dette høje Ting mod denne Bestemmelse. Jeg forstaaer det imidlertid paa den Maade, at man ved denne Bestemmelse meget stærkt vil understrege, at der her er Tale om et Udvalg af en ganske særlig Karakter, og at der kan være visse Spørgsmaal, med Hensyn til hvilke Medlemmerne maa have en absolut Tavshedspligt. Det er naturligvis ikke Meningen, at alle de Spørgsmaal, som drøftes mellem Regeringen og Udvalget, ikke kan omtales til andre; der staaer udtrykkelig i Motiverne til Lovforslaget, at selvfølgelig vil man i mange Tilfælde finde det rimeligt, at Sagerne drøftes i Partiernes under fortrolige Former, men Regeringen maa i ganske bestemte Tilfælde kunne forlange absolut Tavshed, og for at understrege dette er Bestemmelsen i § 4 indsat.

Jeg skal, som sagt, anbefale Lovforslaget til Vedtagelse og til hurtig Fremme her i Tinget.

Hans Nielsen: Jeg kan fatte mig lige saa kort som den ærede foregaaende Taler vedrørende det foreliggende Lovforslag, som jeg ikke kan anbefale til Tingets Vedtagelse i den Form, hvori det foreligger. Da vi for to Aar siden havde nedsat en udenrigspolitisk Kommission, der overvejede alle de forskellige Forhold vedrørende Udenrigsministeriet, drøftede man ogsaa i denne Kommission meget indgaaende og mange Gange Spørgsmaalet om, hvorvidt det var muligt at skabe en anden Forbindelse mellem Ministeren og Rigsdagen, men der viste sig i Kommissionen absolut ikke nogen Stemning for at gaa den her anviste Vej. Jeg havde tværtimod det Indtryk, at i denne Kommission, hvor ikke blot Rigsdagen, men ogsaa Erhvervene var repræsenteret, følte man sig ikke særlig tiltalt ved en Tanke som den, der har givet sig Udtryk i dette Lovforslag. Jeg for mit Vedkommende gjorde den Gang den Opfattelse gældende, at den Fremgangsmaade, der blev anvendt i Krigsaarene af den daværende Udenrigsminister, Erik Scavenius, idet han ikke en, men mange Gange henvendte sig til den samlede Rigsdag og forelagde den Oplysninger i hemmelige Møder, var langt mere tiltalende end den herforeslaaede, og denne Opfattelse har jeg fremdeles. Hvis man følger det foreliggende Lovforslag, vil det føre